

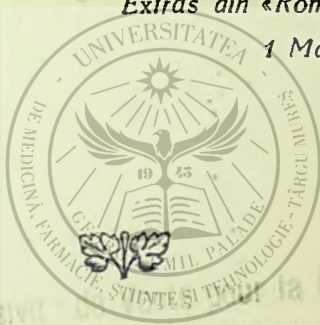
151
Dr. H. Năstă:

INSTITUTUL DE SERURI ȘI VACCINURI

„Dr. I. CANTACUZINO”

Extras din «România Medicală» No. 5

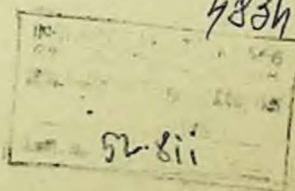
1 Martie 1929

INCUSIVIT
DROGUERIA „STANDARD”

BUCAREST

B. Str. Zorilor, 2

27 MAY 2004

BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» STR. PARLAMENTULUI, 2

1929

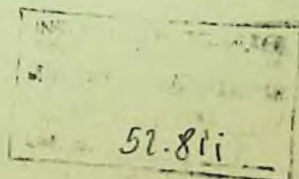
★ 4 4 0 0 0 3 0 0 0 ★

INSTITUTUL DE SERURI ȘI VACCINURI

„Dr. I. CANTACUZINO“

Extras din «România Medicală» No. 5

1 Martie 1929

BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» STR. PARLAMENTULUI, 2.

1929

Profesorul Dr. I. CANTACUZINO

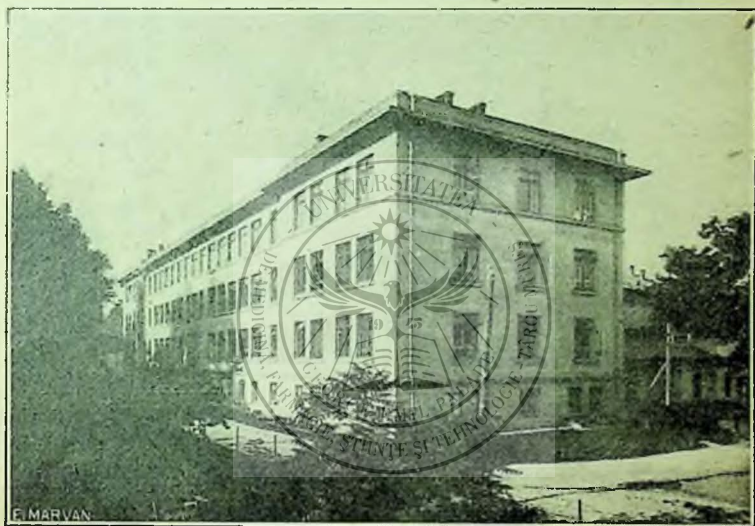

Institutul de seruri și vaccinuri „Dr. I. Cantacuzino”

de Dr. M. NASTA

Institutul de seruri și vaccinuri «Dr. I. Cantacuzino» a fost înființat prin legea din 1 Aprilie 1921, cu scopul de a înzestra

organizații care avea deja un lung trecut, ca una din activitățile de competență ale Laboratorului de medicină experimentală de

Institutul de seruri și vaccinuri «Dr. I. Cantacuzino»

Ministerul Sănătății Publice cu o instituție în care să se prepare serurile și vaccinurile precum și toate produsele biologice pentru diagnosticul și tratamentul boalelor infecțioase, necesare acestui minister cât și marelui public în general. În același timp Institutul trebuia să aibă menirea de a studia și pune la punct noile metode terapeutice ivite în acest domeniu, precum și de a asigura corpului medical, în serviciul sănătății publice, educația de specialitate, necesară pentru aplicarea acestor metode de terapeutică și profilaxie. În realitate legea din 1921, nu făcea decât să dea ființă legală și existență autonomă unei

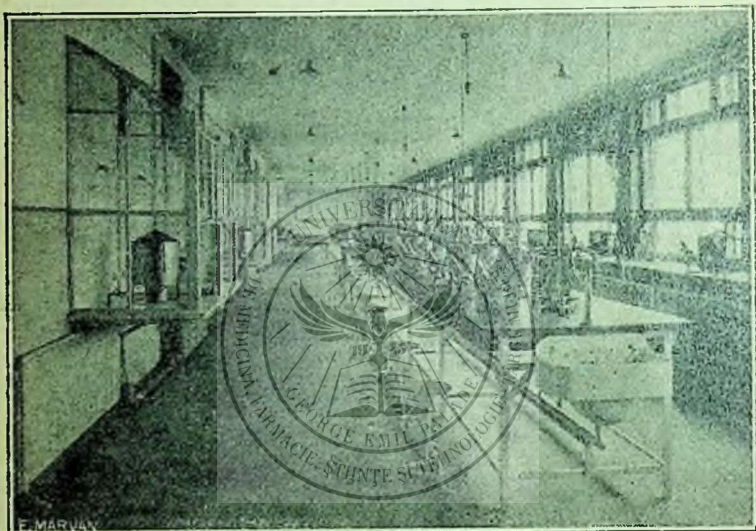
pe lângă Facultatea de medicină din București.

Încă din 1904, Laboratorul Profesorului Cantacuzino fusese însărcinat de către Direcția sanitară cu prepararea serurilor antistreptococic și antidizenteric, în care scop i se acordă o subvenție de 4000 de lei, numindu-se doi preparatori. Numărul cailor la început de 3 a fost apoi augmentat la 9, pentru a ajunge în curând la 20, în 1908. Începând cu epidemia de holeră din 1913, laboratorul este însărcinat cu prepararea vaccinului antiholeric, căruia în curând i se adaugă și cel antitific, iar în 1916, serul antidifteric. Evacuat la Iași

În timpul războiului pentru întregirea neamului, cu mijloace în mare parte improvizate, laboratorul a avut sarcina de a prepara toate serurile și vaccinurile necesare armatei și populației civile, și în parte și armatelor rusești din Moldova. Grație acestei activități în timpul căreia producția laboratorului a atins cifrele record de 6.300 kgr. (1915); 7.500 kgr. (1916); 8.000 kgr. (1917) de vaccin antiholeric și de 6.300 kgr. (1916); 8.300 kgr. (1917), și 8.000 kgr. (1918) de vaccin anti-

de laborator, pe de altă parte un corp medical familiarizat cu aplicarea practică a acestor metode și mai presus de toate convingși de eficacitatea lor. Combaterea marilor epidemii din 1913 și 1916—1918, cu o metodă și o eficacitate care vor rămâne înscrise ca o pagină de cinste a corpului medical român, putem spune fără ezitare că s'a datorit învățământului școalei de medicină experimentală a Profesorului *Cantacuzino*.

Prin întregirea țării, nevoile de produse

Sala de lucrări practice

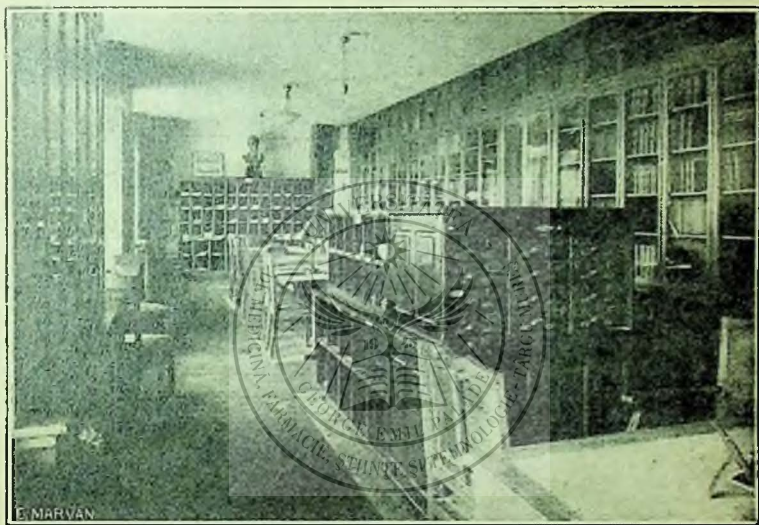
tifice, armatele și populația noastră nu au cunoscut ororile holerei și ale tifoidei.

Paralel cu această activitate opera de educație, propagarea și răspândirea metodelor profilactice și terapeutice bazate pe aplicarea datelor medicinei experimentale era în continuu progres. Prin învățământul magistral, prin numeroși elevi, asistenți ai laboratorului sau lucrători benavoli, medici militari trimiși de Direcția sanitară militară, în fine nu mai puțin prin organul științific al laboratorului «Revista științelor Medicale», fondată în 1905, cunoștințele acestea atingeau un număr din ce în ce mai mare de medici tineri, asigurând astfel, pe de o parte formarea unor specialiști stăpâni pe toate tehnicile

biologice crescând considerabil, producția lor a luat proporții care nu mai puteau fi satisfăcute cu mijloacele și personalul existent, cu toată priceperea și devotamentul grație căruia ani de zile, în lipsă de alt personal, toate manipulațiile de la prepararea toxinei, și sângerarea cailor, până la fiolare și ambalare, erau făcute de mulțori de asistenți și preparatori. Acestei nevoi i-a corespuns legea din 1921, menită să asigure pe lângă personalul necesar și localul de care un asemenea institut avea neapărată nevoie. Cu personal și buget augmentat, Institutul și-a continuat activitatea în vechiul local, dându-i însă deja o extensiune mult mai mare; producția celor 3 seruri care se preparau până a-

tunci, antidisenteric, antistreptococic și antidipterice sporește considerabil, (de la 16.000 la 45.000 de doze primul, de la 2000 la 20.000 de doze al doilea, de la 1000 la 60.000 doze al treilea); la acestea se mai adaugă serul antimeningococic și cel anti-gangrenos. Când Institutul apoi în 1924, s'a instalat în noua clădire, nimic nou de fapt, n'a survenit în viața lui. Își găsea numai veștmântul exterior, mai potrivit, o înjghebare începută modest și crescută sănătos pe măsura nevoilor și în limita pu-

lul în care se află magazia de materiale, sala de fioală și ambalaj atelierul mecanic, în fine laboratorul pentru prepararea mediilor, sala autoclavelor și a sterilizatoarelor uscate, spălătoria sticlăriei. La parter se găsesc administrația, oficiul de vânzare a produselor, secția de analize biologice, apoi secția de preparare a serurilor antitoxice, și secția de chimie biologică; la etajul întâi se prepară vaccinurile și serurile antimicrobiene, precum și vaccinul *Calmette*, la etajul al 2-lea

Biblioteca

terilor. o organizație alcătuită în 20 de ani cu metodă, perseverență, voință și mai presus de toate cu un ideal, în fine o asociație de oameni uniți în slujba acestui ideal comun, prin vechi și strânse legături de afecțiune, respect și încredere, toate acestea constituind o armătură mai puternică și mai trainică, dar ce e drept mai greu de înfăptuit, chiar decât frumoasa și din toate punctele de vedere modernă și rezistentă clădire în care e adăpostit Institutul: *Mens agitat molem*.

Clădirea principală a Institutului e compusă din: pivniță, situată la o adâncime suficientă pentru a avea o temperatură aproape constantă, și unde se află sala de coagulare și de pozitul de seruri; subso-

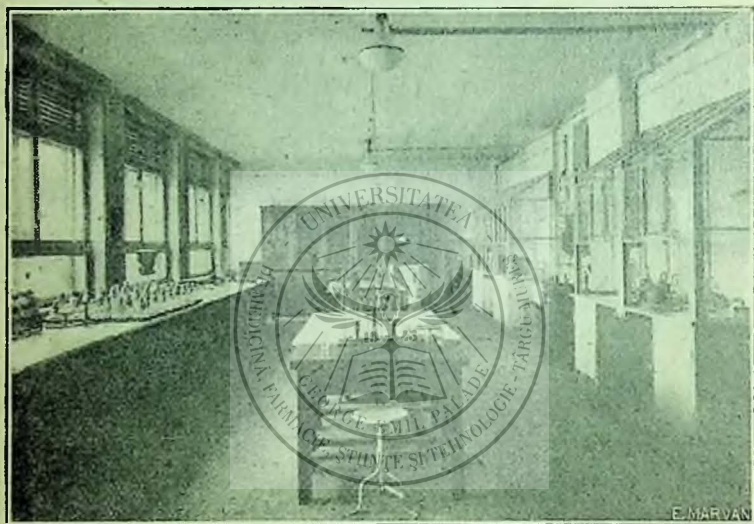
se află biblioteca, sala de lucrări practice, una din cele mai mari existente, în care pot lucra în voie 100 de studenți; secția de parazitologie, patologie comparată, biroul de igienă internațională. La fiecare etaj există în afară de laboratoarele individuale ale asistențelor, o sală mai mare comună, pentru aparatele de usagiu general, precum și o cameră pentru animalele în experiență. În dosul clădirei principale mai există sala de sângerare deasupra căreia sunt două etaje destinate rezervei de animale de experiență, în fine mai există o seră pentru lucrări de fiziologie și patologie vegetală și un grajd special pentru maimuțe.

În acest local se prepară toxinele și an-

tigenele microbiene pentru imunizarea calilor, vaccinurile, și tot aci se recoltează serurile prin sângerare și se face titrarea, fiolarea și ambalajul lor. Cei 185 de cai, cari servesc la prepararea serurilor sunt ținuti la Băneasa unde în mijlocul unei mici ferme, Institutul are 3 grajduri, precum și depozitele de furaj, materiale, locuințe pentru personalul de serviciu, etc. De la cele 3 seruri care în 1916, formau toată producția Institutului, numărul și cantitatea lor a sporit considerabil, cum

pentru diagnostic, diversele antigene și în general toți reactivii biologici necesari diagnosticului, profilaxiei și teraputiceii boalelor infecțioase.

Serurile sunt toate titrate după cele mai recente metode, in vivo și in vitro, nu numai pentru fiecare cal, dar pentru fiecare balon care e destinat distribuției, depozitul fiind destul de abundent pentru a permite punerea în consumație numai a serurilor de o eficacitate incontestabilă și cu o vechime suficientă pentru a prezenta mini-

Laboratorul pentru prepararea toxinei difterice

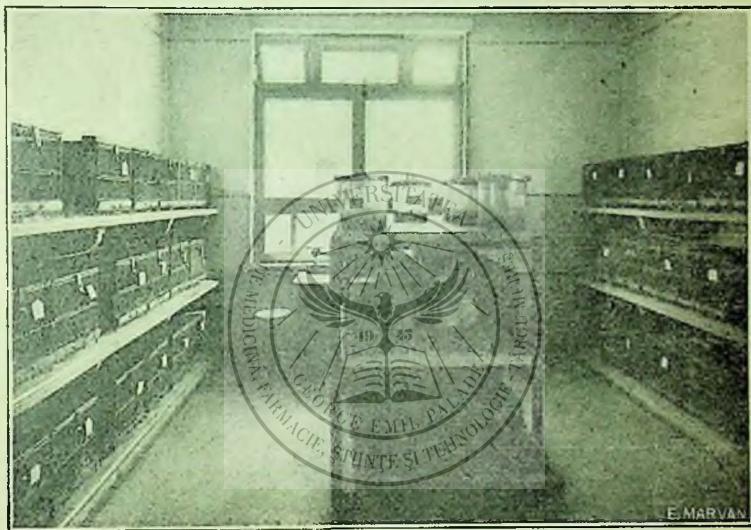
se poate vedea din darea de seamă pe 1928, care dă următoarele cifre: Ser antidifteric (58.000 doze). Antidysenteric (20.778 d.). Antistreptococic (34.150 d.). Antistreptococic Dick-Dochez (6119 d.). A. meningococic (16.265 d.). A. tetanic (25.527 d.). A. cărbunos (17.707 d.). A. gangrenos (10.184 d.). A. pneumococic (2462 d.). A. poliomielitit (1502 d.). Ser normal (2945 d.). In afară de aceasta vaccinul antitifo-paratific (1789 kgr.), necesar vaccinării anuale a tuturor recruiilor cât și pentru combaterea epidemiilor, vaccinuri terapeutice: antigenococic (10.524 cutii a 12 fiole), anti-stafilococic (2121 cutii), etc., toxina Dick-Dochez (10.200 doze), tuberculina, în fine toate serurile aglutinante și precipitante

mul de toxicitate proprie serică. In afară de aceasta datele recente asupra raselor microbiene și variabilității lor după diferitele țări și regiuni au impus o serie de cercetări al cărui șir nu e încă încheiat, asupra condițiilor speciale mediului epidemic al țării noastre. Din acest punct de vedere au fost studiate rasele particulare pentru România, din următoarele specii: Meningococ (Dr. I. Nicolau), Pneumococ (Dr. Bader), Disenterie (Dr. Calalb), Tetanos (Dr. Condrea). Metodele de titrare a unor seruri au fost supuse unei minuțioase revizuirii cum a fost aceea a toxinei și antitoxinei antidysenterice, efectuate la Institut din însărcinarea comitetului de igienă a Ligei Națiunilor (Prof. Io-

nescu-Mihăești Combiescu, Condrea, Calalb). Cu chipul acesta se urmărește scopul, în parte de altfel realizat de a oferi produsele biologice cele mai perfect adaptate condițiilor locale de la noi, pe lângă contribuția adusă la știință în general și la cunoașterea mai precisă a epidemiologiei țării noastre, bază indispensabilă a unei profilaxii eficace. În această ordine de idei tot de către Institut au fost întreprinse cercetări asupra epidemiologiei polionielitei în țară (Lon-

socială menit să devină un important factor în complexul măsurilor de profilaxie a tuberculozei.

În afară de cercetările amintite mai sus, în directă legătură cu activitatea practică a Institutului, s'au executat și se execută în continuu o serie întreagă de lucrări din domeniul medicinei și bacteriologiei experimentale, al căror număr devenind cu timpul prea mare pentru a putea găsi ospitalitate în revistele de specialitate străine, cu începerea anului 1928, s'a în-

Camără pentru animale în experiențe

ghin și Aurian) și se urmărește de către Prof. Zotta, șeful secțiunii de parazitologie, studiul anofelismului în delta Dunărei, în legătură cu problema paludismului.

De la 1926 încoace, Institutul a întreprins primele vaccinări antituberculoase a noilor născuți cu vaccinul *Calmette*. Începută modest și pe un număr limitat, astăzi vaccinarea se practică în peste 20 de localități din toată țara, România fiind a doua țară după Franța ca răspândire a metodei. Mii de fiole de vaccin preparate la Institut sunt distribuite săptămânal, și urmărirea acestor vaccinări, efectuarea revaccinărilor, vizitele la domiciliu etc., au necesitat pentru Capitală organizarea unui întreg serviciu de medicină

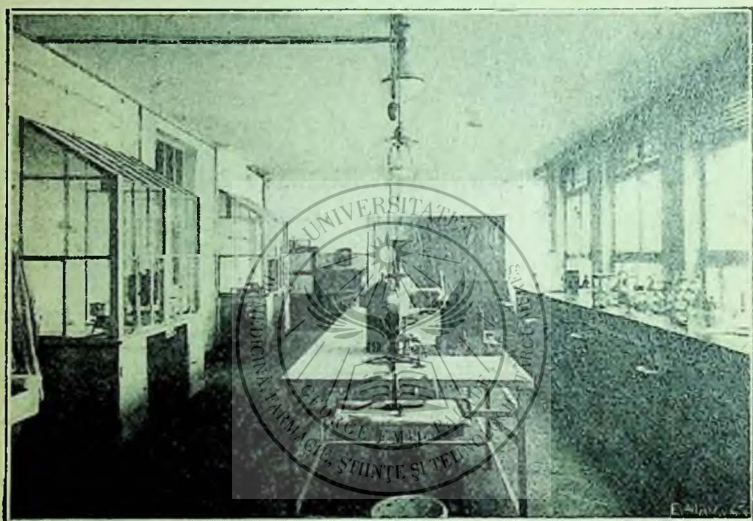
ceput publicarea în limba franceză a unui organ de publicitate propriu *Archives roumaines de pathologie experimentale et Microbiologie*, care a găsit cea mai caldă primire în cercurile științifice internaționale. Revista apare de 4 ori pe an, ultimul număr pe anul 1928, fiind tocmai sub tipar.

Potrivit destinației sale primitive și spiritului în care a fost întotdeauna condus, odată cu această largire a activității sale, s'a făcut o parte din ce în ce mai importantă învățământului. În afară de faptul că grație sălei de lucrări practice a noului institut învățământul cu studenții în medicină se poate face în condițiuni adaptate numărului atât de mare de studenți, din

ziua de astăzi, în fiecare an se organizează de Institut cursuri complementare pentru medici și absolvenți, și anume de perfecționare în epidemiologie pentru medicii sanitari, de malariologie pentru formarea echipelor de combatere a malariei, în fine câte un curs de tehnică microbiologică de o durată de 5 luni cu ședințe practice zilnice, permite unui număr limitat de medici să dobândească toate cunoștințele necesare activității practice și științifice de laborator. Inutil să spu-

Magrou de la Institutul Pasteur din Paris, care a acceptat invitația Institutului nostru, cu care ocazie de altfel a mai făcut după cererea facultății de științe, a celei de medicină veterinară și a școalei superioare de agricultură o serie de conferințe și la aceste instituțiuni.

Am expus cu altă ocazie, în această revistă activitatea secției de analize biologice a Institutului, (9796 de analize pentru 1928), în marea majoritate făcute în serviciul autorităților sanitare și a insti-

Secția de analize

nem că laboratorul e deschis tuturor acelora care vor să urmărească studiul vreunei probleme experimentale, fie în vederea unei lucrări de teză, fie pentru propria lor instruire. Această muncă este într-o largă măsură ușurată de bogata bibliotecă de specialitate, care prin abundența revistelor în curs și a numeroaselor colecții de periodice este desigur cea mai completă bibliotecă de acest gen în țara noastră și poate suferi comparația cu aceea a oricărui Institut similar din străinătate.

În cursul anului trecut, învățământul a mai fost completat prin lecțiunile asupra patologiei vegetale în legătură cu problema cancerului, ținute de Profesorul

tuțiilor de binefacere, ocupând astfel un loc de frunte în organizarea profilaxiei antiinfecțioase.

Activitatea generală a Institutului e într-o continuă creștere. Noile cuceriri ale medicinei îi impun pe fiecare an prepararea a noi produse, punerea la punct a noi metode, citez ca exemplu pentru ultimii ani: serul antigangrenos, antipneumococic, antipoliomielitic, anatoxina difterică, toxina și antitoxina scarlatinoasă *Dick-Dochez*, vaccinul *Calmette*, antigenul metilic, etc. Numai în cursul anului trecut numărul cailor furnisori de seruri a crescut de la 156 la 185, cu prevederi de augmentare a numărului lor pe viitor. De pe acuma putem spune că mijloacele materiale și în special

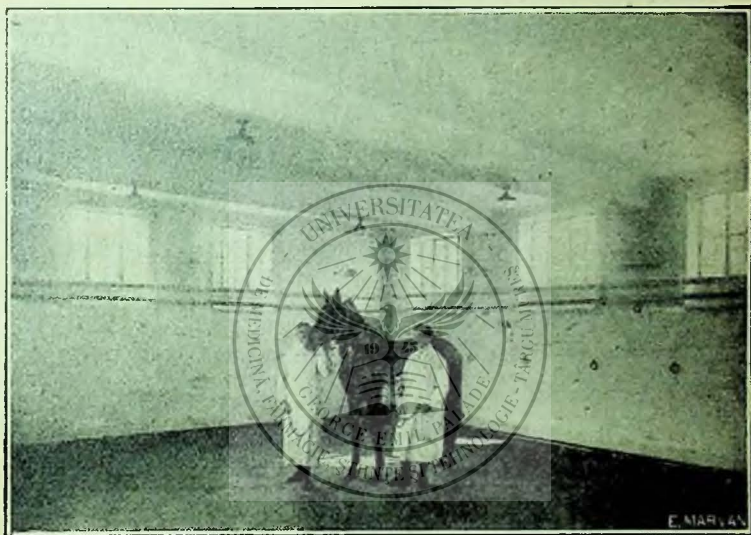
de local deși prevăzute la clădire peste nevoile momentului, încep să fie debordate de această sporire de activitate. O nevoie foarte puternic simțită la tot pasul, în vederea studierii și punerii la punct a noilor produse terapeutice este, aceea a unui serviciu clinic de boale contagioase, complexitate indispensabilă atât a operei practice de producție cât și a celei de cercetare științifică.

La toate acestea nu e lipsit cred de interes, să adăugăm că sacrificiile bugetare

ganul, că vom vedea realizate treptat și cu timpul, toate aspirațiunile noastre de a menține Institutul de seruri și vaccini la nivelul unei instituțiuni perfect adaptate menirii sale de focar științific și de organism de luptă în contra boalelor infecțioase.

* * *

Dăm mai la vale, pentru aceia care ar dori să se documenteze mai de aproape asupra problemelor pe care le-am menționat, o bibliografie a lucrărilor publicate

Sala de sângerare.

pe care întreținerea Institutului le impune Ministerului sunt pe larg compensate de valoarea comercială a produselor pe care le are la dispoziție în cele mai bune condițiuni, de venitul ce-l aduce vânzarea la farmacii și particulari cu care se acoperă o parte din nevoile Institutului, în special ale bibliotecii, așa că toate serviciile activității igienice, științifice și de învățământ, pot fi considerate ca dobândite fără nici o cheltuială suplimentară pentru stat.

Bazați pe această considerație, pe garanția reprezentată prin trecutul de servicii neconținente aduse sănătății publice, în fine pe forța de expansiune inerentă oricărei activități creiatoare în continuu progres, avem convingerea, funcția creind or-

ganul, că vom vedea realizate treptat și cu timpul, toate aspirațiunile noastre de a menține Institutul de seruri și vaccini la nivelul unei instituțiuni perfect adaptate menirii sale de focar științific și de organism de luptă în contra boalelor infecțioase.

1. Bonciu O. și Ionescu V. Présence des formes filtrables du bacille de Koch dans le sang. C. R. S. biol. 1928 v. 98 p 464.

2. id. id. Présence des formes filtrables du B. de K. dans les épanchements C. R. S Biol. 1928 v. 98 p 466.

3. Bader M. Rasele de pneumococi în România. Teză 1928.

4. Cantacuzino I. Immunité chez les invertébrés. Archives roum. de pathol. exper. et microbiologie 1928 v. 1 p. 1.

5. id. Vaccination des nouveau nés contre la tuberculose en Roumanie Ann. Inst. Pasteur 1928 v. 42 p. 642.

6. id. și Ionescu Mihăiești. Vaccination:

des nouveanés c. la tuberc. en Roumanie. Acad. de Medecine. Mai 1928.

7. Calalb G. Bacilles dysentériques isolés en Roumanie Arch. roum. de path. exper. et microbiologie 1928 v. 1 p. 167.

8. Catzap M. Injecții repetate cu tuberculina la cobaii vaccinați cu B. C. G. Teză 1928.

9. Combiescu D. Infection et immunité anticharbonneuse. Arch. roum. path. exper. et microbiologie. 1928 v. 1 p. 81.

10. id. și Brauner. Action désensibili-

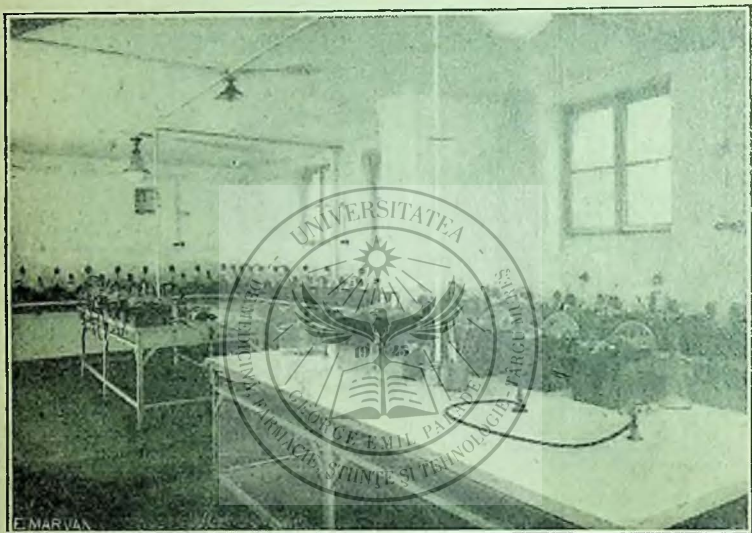
tures pures C. R. S. Biol. 1928 v. 99 p. 1376.

16. id. Caractères pathologiques des deux formes de bacille tétanique. C. R. S. Biol. 1928 v. 99 p. 1379.

17. Dâmboviceanu A. Nature des formations cristalloïdes des vésicules de Sipunculus nudus. C. R. S. Biol. 1928. v. 98 p. 249.

18. id. Variations des substances protéiques du sang de carcinus maenas. C. R. S. Biol. 1928. v. 98 p. 1633.

19. Ionescu-Mihaiești C. L'épidémie de

Sala de coagulare.

sante du bicarbonate de soude. C. R. S. Biol. 1928 v. p. 421.

11. id. și Cartis. Modifications antigéniques du b. Flexner. C. R. S. Biol. 1928 v. 99 p. 423.

12. id. și Stamatescu S. Action désensibilisante des solutions saturées de bicarbonate de soude. C. R. S. Biol. 1928 v. 99 p. 1090.

13. id. id. Anaphylaxie à la suite d'injection de sérum hémolytique. C. R. S. Biol. 1928. v. 99. p. 1372.

14. id. id. Désensibilisation du cobaye par injection de bicarbonate de soude. C. R. S. Biol. 1928 v. 99. p. 1374.

15. Condrea P. Coexistence de deux formes de bacille tétanique dans les cul-

poliomyélite de 1927 en Roumanie. Bull. off. intern. hygiène publique. 1928 v. 20 p. 62.

20. id. și Dumitrescu D. Groupes sanguins chez le lapin. C. R. S. B. 1928 v. 99 p. 12.

21. id. și Combiescu, Condrea, Calalb. Recherches sur le titrage du sérum antidysentérique. Arch. roum. path. exper. et microbiologie 1928. v. s. p. 179.

22. id. și Dâmboviceanu A. Résistance des toxines diphtérique et dysentérique aux concentrations en ions H. Arch. roum. path. exper. 1928. v. 1. p. 115.

23. Longhin și Aurian. Épidémiologie de la poliomyélite en Roumanie. Arch. roum. path. exper. 1928 v. 1 p. 309.

24. Magheru și Bonciu. Vaccination contre les streptocoques. C. R. S. Biol. 1928 v, 98 p. 428.

25. Marbe și Epureanu Action antinaphylactique de certraines eaux minérales Arch. roum. path. exper. 1928. v. 1.

26. Nasta M. Recherches sur le mécanisme de l'immunité dans la tuberculose Arch. roum. path. exper. 1928. v. 1. No. 4.

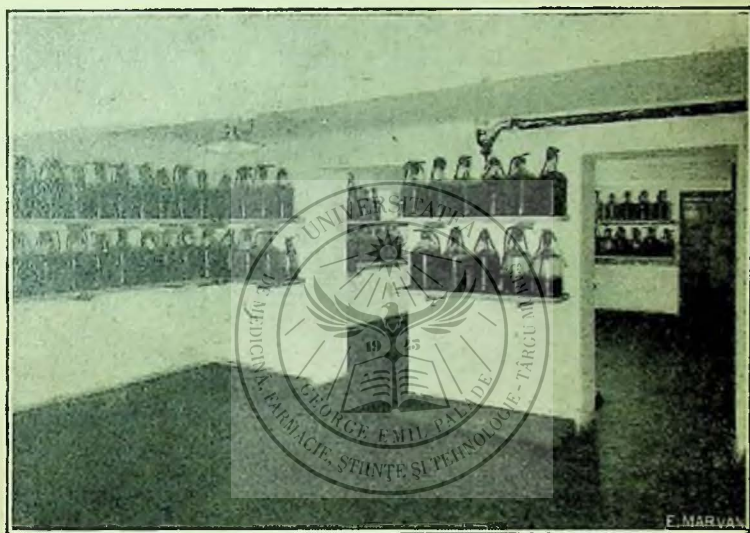
27. id. Raport entre la sensibilité à la tuberculine et l'immunité. C. R. S. Biol. 1928. v. 98, p. 1462.

34. id. id. Action des rayons. u.v. sur le nombre des leuc. et la formule leucocytaire C. R. S. Biol. 1928. v. 98. p. 1639.

35. id. id. Actions des rayons. u. v. sur la tuberculose expérimentale. Archives. roum. path. exper. 1928. v. s. p. 353.

36. id. și Catzap. Injections répétées de tuberculine chez des cobayes vaccinés par le B. C. G., C. R. S. Biol. 1928 v. 98, p. 1464.

37. id. și Veber. Vaccinarea antitubercu-

Depozitul de seruri

28. id. Influence du blocage du syst. réticuloendothélial sur la tuberculose du lapin. C. R. Soc. Biol. 1928 v. 98 p. 1089

29. id. Une réaction particulière à la réinfection tuberculeuse. C. R. S. Biol. 1928. v. 99. p. 1364.

30. id. Cercetările recente asupra tuberculozei intestinale. Clinica. 1928. No. 4.

31. id. Profilaxia tuberculozei în Franța și Statele Unite. Raport Minist. Sănăt. publice. 1928.

32. id. și Blechmann. Action des rayons u. v. sur la sensibilité locale à la tuberculine C. R. S. B. Biol. 1928 v. 98 p. 1939.

33. id. id. Action des rayons u. v. sur la sensibilité générale à la tuberculine C. R. S. Biol. 1928. v. 99 p. 909.

loasă a noilor născuți. Revista Științelor medicale. 1928 No. 12.

38. Nicolau I. Races de méningocoques en Roumanie. Arch. roum. path. expr. 1928 v. s. p. 155.

39. Id. și Antinescu. Lipase sanguine dans diff. formes de tuberculose Archives roum. path. exper. et microbiologie 1928 v. s. p. 437, etc. etc.

40. Angelescu I. și Popoviciu Lupa. Meningita cu stafilococi. Rev. Științ. medicale 1928. No. 4. p. 236.

41. Soru. E. Charge électrique du v. cholérique C. R. S. B. 1928, v. 99, p. 430.

42. Wisner B. Epidemie de pneumococcie chez les singes. Vaccination. C. R. S. B. 1928, v. 98, p. 458.

43. Zotta G. Faune helminthologique humaine en Roumanie C. R. S. B. 1928, v. 98, p. 1456.

44. id. Faune helminthologique etc. C. R. S. B. 1928, v. 98, 1458.

45. Damboviceanu A., Bratianu S. și

Vișineanu. Recherches sur le sang portal humain. C. R. S. B. 1928, v. 98, p. 1075.

46. Ionescu-Mihaiești, Țupa, Wisner: Virus de poliomyélite s'atténuant au cours des passages. C. R. S. B. 1928, v. 99, p. 12.

